

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Administrația revistei „Dreptul” roagă mult pe D-nii abonași să aibă buna voință a achita costul abonamentului.

Jurisprudența română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție Secțiuni-Unite.* — Dobrogea Nouă. — Judecarea crimelor. (Elena Căpitan Popescu cu Margareta P. Stănculescu). *Inalta Curte de Casație și Justiție S. II-a.* — Recurs penal. — Stare de închisoare. — Liberare pe cauțiune. (Avram Zeilicovici cu Ministerul Public).

Curtea de Apel din București. — Contestație. — Act de procedură petrecut la prima instanță. — Nulitate. — Reparație pe calea apelului. (C. Tatușescu cu Mihai Popovici). *Judecătoria Ocolului II Urban București.* — Abuz de drept. (N. Drucker cu Inginer I. Seif).

Jurisprudența străină. — Mandat. — Culpă mandatarului. — Cu nota D-lui D. Cotrutz.

Recenzii: Uzucaprio Lucrativa Pro Herede de Al. Minulescu. **Bibliografie.**

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 27 Octombrie 1932

Președinția D-lui D. Volanschi, prim președinte

Elena Căpitan Popescu cu Margareta P. Stănculescu

DOBROGEA-NOUĂ. — JUDECAREA CRIMELOR COMISE IN ACEASTĂ PARTE A ȚAREI ART. 103 ȘI 137 DIN CONSTITUȚIE. — ART. 5 DIN LEGEA DOBROGEI-NOI.

Legea Dobrogei-Noui din 1921, fiind în vigoare în momentul promulgării noului Constituțiuni din 1923, și o lege de unificare în materie de procedură penală care să-i substituie dispozițiuni cari să creeze o altă stare legală, cu privire la judecarea crimelor comise în această parte a țării, nefind încă edictată, urmează că dispozițiunile art. 59 din legea Dobrogei-Noui, continuă a-și avea aplicațiunea, de oare-ce legiuitorul constituant a înțeles să mențină legile existente până la elaborarea unor noi legi de unificare, și deci dispozițiunile acestui text de lege (art. 59) nu pot fi privite ca neconstituționale.

No. 45. — Respinse motivele de casare bazate pe neconstituționalitatea art. 59 din Legea Dobrogei-Noui, formulate în recursul făcut de Elena Căpitan Popescu în potriiva deciziunii cu No. 26/931 a Curții de Apel din Constanța.

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin deciziunea cu No. 26/931, Curtea de Apel din Constanța, judecând în materie criminală conform art. 59 din legea Dobrogei Noui, a condamnat pe acuzata Elena Căpitan Popescu, azi Petrescu, la zece ani muncă silnică pentru crima de omucidere cu voință prevăzută și pedepsită de art. 225, 234 cod penal, săvârșită în orașul Bazargic, precum și la plata de despăgubiri către partea civilă Margareta P. Stănculescu.

Că, în contra acestei deciziuni condamnată făcând recurs, bazat pe 4 motive de casare, Inalta Curte S. II-a a respins motivele I, II și III partea I, prin deciziunea cu No. 3427/923, și a dispus ca partea II a motivului III și motivul IV de casare, privitoare la neconstituționalitate, să fie trimise în judecata Secțiunilor Unite.

Având în vedere că chestiunea dedusă în judecata Secțiunilor Unite constă în aceia de a se ști dacă art. 159 din legea Dobrogei Noui din 1921, potrivit căruia Curtea de Apel din Constanța este chemată să judece n primă și ultimă instanță crimele săvârșite în Județele Caliacra și Durostor, este sau nu constituțional.

Considerând, în adevăr, că art. 105 din noua Constituție prevede că juriul este statornicit în toate materiile criminale și pentru delictelor politice și de presă,

Considerând, însă, că art. 137 tot din Constituție dispune în aliniatele I și II că toate codicele și legile existente în diferitele părți ale Statului Român,—deci și în Dobrogea Nouă,—se vor revizui spre a se pune în armonie cu această Constituție și a se asigura unitatea legislativă și că „până atunci ele rămân în vigoare”.

Că, prin urmare, legea Dobrogei Noui din 1921, fiind în vigoare în momentul promulgării noului Constituțiuni din 1923, și o lege de unificare în materie de procedură penală care să-i substituie dispozițiuni care să creeze o altă stare legală cu privire la judecarea crimelor comise și în această parte a țării, nefiind încă edictată, dispozițiunile art. 59 din legea Dobrogei Noui continuă a-și avea aplicațiunea, de oare-ce legiuitorul constituant a înțeles să mențină

legile existente până la elaborarea unor noi legi de unificare,—aşa că nu se poate susţine că prevederile acestui art. 59 ar fi neconstituţionale.

Că deşi aliniatul următor al art. 137 prevede că din ziua promulgării Constituţiunii sunt desfiinţate dispoziţiunile din legi, acte, decrete, regulamente şi orice alte contrarii celor înscrise în Constituţiune, totuşi dispoziţiunile acestui aliniat nu sunt aplicabile în speţă, deoarece altfel dispoziţiunile al. II al aceluiaş articol —că până la elaborarea nouilor legi de unificare ele rămân în vigoare,—nu şi-ar mai avea aplicaţiunea.

Că, dar, motivele de casare privitoare la neconstituţionalitate, şi în consecinţă recursul, urmează să fie respinse.

Pentru aceste motive respinge.

INALA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. II-a

Audienţa de la 22 Noembrie 1932

Preşedinţia D-lui D. Volanschi, prim preşedinte

Avram Zeilicovici cu Ministerul Public

RECURS PENAL. — STARE DE INCHISOARE. — LIBERARE PE CAUŢIUNE. — DE CINE TREBUE INCUVINŢAŢĂ. — ART. 121 ŞI 422 PR. PENALĂ.

Imprejurarea că un recurent a obţinut liberarea pe cauţiune în cursul instrucţiunii, nu poate fi considerată ca satisfăcând cerinţele art. 422 proc. penală, de oare-ce punerea în libertate în vederea admisibilităţii recursului nu poate fi acordată de cât după darea hotărârei definitive, când faptele sunt irevocabil constatate şi de către instanţa care a pronunţat condamnăţiunea, ea fiind singură în măsură de a aprecia dacă libertatea poate ori nu fi admisă.

No. 4622. — Respins după divergenţă ca inadmisibil recursul făcut de Avram Zeilicovici în contra deciziei cu No. 149/932 a Curţii de Apel din Galaţi S. I-a.

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin decizia supusă recursului cu No. 149/932 a Curţii de Apel din Galaţi S. I, recurentul Avram Zeilicovici a rămas condamnat la 2 ani şi 6 luni închisoare corecţională în baza art. 7, 8 şi 12 din legea pentru reprimarea unor noi infracţiuni contra liniştei publice, şi art. 77, 40 şi 63 cod penal;

Că, la termenul de 7 Octombrie 1932, fixat pentru judecarea recursului, D I. Procuror General ridicând incidentul de inadmisibilitate a recursului, întrucât Avram Zeilicovici nu a satisfăcut cerinţele art. 422 proc. penală, Inalta Curte S. II a constatat că s'a ivit divergenţă asupra acestui incident, şi anume asupra

chestiunii de a se şti dacă, cauţiunea depusă la instrucţie pentru eliberarea provizorie satisface cerinţele art. 422, proc. penală pentru judecarea recursului asupra fondului, sau urmează a se face o nouă cerere de liberare.

Având în vedere că art. 422 proc. penală dispune că cei condamnaţi, chiar în materii corecţionale sau poliţieneşti, la o pedeapsă privativă de a lor libertate nu vor fi admişi a face recurs la casaţie decât când vor fi în stare de închisoare sau liberaţi pe cauţiune, şi că actul de închisoare sau de liberare pe chezaşie va fi alăturat la recursul lor.

Considerând că scopul urmărit de legiuitor prin aceste dispoziţiuni a fost acela ca cel ce voeşte a uza de calea recursului să se supună mai întâi hotărârii ce atacă, şi de a se asigura executarea condamnăţiunii.

Considerând, prin urmare, că punerea în libertate în vederea admisibilităţii recursului nu poate fi acordată decât după darea hotărârii definitive, când faptele sunt în mod irevocabil constatate, şi de către instanţa, care a pronunţat condamnăţiunea, ea fiind singura în măsură de a aprecia dacă liberarea, — accesoriu al condamnării la închisoare, — poate fi ori nu admisă faţă de gravitatea faptului constat în sarcina condamnatului, şi interesul pe care aceasta îl poate avea de a se sustrage executării pedepsei;

Considerând că în asemenea condiţiuni, şi faţă cu generalitatea termenilor art. 422, cari nu, fac nici o distincţiune între condamnaţi liberaţi ori nu la instrucţie, nu se poate susţine că pentru satisfacerea cerinţelor art. 422 pr. p. este suficientă liberarea pe cauţiune obţinută în cursul instrucţiunii, anterior constatării definitive a faptelor de către instanţele de judecată, şi condamnăţiunii.

Că dacă după art. 121 pr. penală, cauţiunea fixată de judecătorul de instrucţie pentru liberarea unui prevenit, garantează, pe lângă prezentarea lui la toate actele de instrucţie, şi executarea hotărârilor judecătoreşti, acest text nu s'a putut referi decât la cazul când cel condamnat de judecătorii fondului nu a făcut recurs, sau când el a fost condamnat numai la amendă, iar nu şi la închisoare, când trebuie să se conformeze art. 422, căci altfel dispoziţiunile acestui text nu şi-ar putea avea aplicaţiunea;

Că, dar, în speţă fiind necontestat că recurentul a fost condamnat la închisoare şi nu a fost liberat pe cauţiune de către Curtea din Galaţi care a pronunţat hotărârea atacată prin recursul de faţă, împrejurarea că dânsul a obţinut liberarea pe cauţiune în cursul instrucţiunii, nu poate fi considerată ca satisfăcând cerinţele art. 422 proc. penală, aşa că recursul urmează să fie respins ca inadmisibil în baza acestui text de lege.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I

Audiența de la 21 Noembrie 1932

Președinția D-lui G. T. Ionescu, președinte

C. Tatușescu cu Mihai Popovici

CONTESTAȚIE. — ACT DE PROCEDURĂ — NULITATE. — APEL. — ART. 735 AL II PR. CIVILĂ.

ACT DE PROCEDURĂ. — NULITATE. — DACĂ POATE FI INVOCATĂ PE CALEA CONTESTAȚIEI ÎN CAZ DE PERDEREA TERMENULUI DE APEL. — ART. 735 AL II PR. CIVILĂ.

FITLU EXECUTOR. — DACĂ ÎNCHIDE CALEA APELULUI. — NEREGULARITATEA COMUNICĂRII SENTINȚEI APELATE.

ACTE DE PROCEDURĂ PETRECUTE LA PRIMA INSTANȚĂ. — NULITATE. — APEL. — RENUNȚARE. — CONTESTAȚIE. — INADMISSIBILITATE.

1°) Nulitatea actelor de procedură, nu poate fi invocată pe cale de contestație de cât numai atunci când e vorba de acte procedurale făcute la ultima instanță, iar nu și atunci când ele au urmat la prima instanță, de oare-ce art. 735 al II pr. civilă arată lămurit, că se poate declara nul actul de procedură făcut cu călcarea legii, dacă numai anulând actul s'ar putea îndrepta vătămarea pricinuită părții, cea ce face să rezulte implicit, că atunci când există apel, partea putând îndrepta pe această cale vătămarea suferită, nu se mai găsește în cazul prevăzut de textul citat pentru a obține sfărâmarea actului pe calea unei contestații în anulare.

2°) Faptul părții de a nu fi utilizat sau a fi utilizat tardiv dreptul său de apel nu poate să o îndrituiască să vie pe calea contestației ca să ceară nulitatea actului de procedură petrecut la prima instanță, de oare-ce legea i-a pus la dispoziție o cale ordinară de atac — apelul — iar dacă nu a exercitat-o, sau a exercitat-o tardiv, nu mai poate să se îndrepte apoi pe calea extraordinară a contestației, care nu este deschisă de cât numai atunci când partea nu are dreptul de apel iar nuși atunci când nu l-a exercitat sau l-a exercitat tardiv.

3°) Investirea cu formula executorie a unei sentințe, nu închide părții dreptul de a o ataca cu apel, de cât numai dacă a fost legal înouințată, căci în caz contrariu, partea poate în instanța de apel să arate neregularitatea comunicării sentinței și deci și a investirii, dacă i s'ar opune tardivitatea apelului.

4°) Faptul că partea care și-a retras apelul prin care ataca în nulitate și actul de procedură, petrecut la prima instanță, a făcut rezerva că înțelege a se folosi de calea contestației, nu poate atrage admisibilitatea acelei contestații, de oare-ce partea nu poate să-și aleagă singură după preferință o cale de atac alta de cât aceea pe care i-o dă legea.

No. 415. — Admis apelul făcut de C. Tatușescu și respins apelul făcut de Mihai Popovici în contra sentinței Trib. Ilfov S. Notariat cu No. 480/932.

S'au ascultat D-nii avocați: A. Benteoiu pentru apelantul C. Tatușescu și Cezar Partenie și Pompillu Ioanițescu pentru apelantul Mihai Popovici.

Curtea,

Asupra apelului de față făcut de către Constantin Tatușescu împotriva sentinței civile cu No. 480/932 a Tribunalului Ilfov secția Notariat și a jurnalelor No. 15956 și 20577/931 anterioare zisei sentințe, precum și asupra apelului făcut de către Mihai Popovici în contra aceleiași sentințe.

Având în vedere actele de la dosar, susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Prin sentința Tribunalului Ilfov secțiunea Notariat cu No. 87 din 20 Februarie 1931, s'a validat poprirea înființată prin ordonanța cu No. 25947/930 și a fost obligat apelantul Mihai Popovici în calitate de terțiu poprit, ca din sumele ce datorează Constanței Vornicu să plătească intimatului C. Tatușescu suma de 300,000 lei.

La 16 Martie 1931 sentința de validare este comunicată lui Mihai Popovici, iar acesta la 16 Mai face apel, motivând că nu datorează nici o sumă de bani Constanței Vornicu, și arătând în același timp că atât citația pentru termenul de înfățișare înaintea primei instanțe la data când s'a judecat cererea de validare, cât și comunicarea sentinței de validare au fost neregulate făcute, pentru care fapt declară că înțelege chiar să se înscrie în fals.

A doua zi, la 16 Mai, Mihai Popovici, împotriva executării sentinței de validare, introduce și o contestație la secțiunea de Notariat a Tribunalului Ilfov, pe care o completează la 1 Iulie 1932, cu un supliment de motive, prin care susține tot ceea ce formulase și prin apel, că citația la termenul când s'a pronunțat acea sentință precum și comunicarea ei sunt neregulate făcute, că procesul verbal de poprire este nul de drept și că nu poate fi condamnat la nici o sumă de bani, nedatorând nimic Constanței Vornicu.

La 2 Septembrie 1931 fiind pe rol înaintea secțiunii a III-a a Curții judecarea apelului făcut de Mihai Popovici, acesta prin reprezentantul său declară că întrucât împotriva executării sentinței atacată prin acel apel, a introdus contestație la Tribunalul Ilfov secția Notariat, înțelege să-și valorifice drepturile sale pe acea cale, cerând să se ia astfel act că renunță la apel, și Curtea prin jurnalul de ședință ia act de această declarație.

La 24 Septembrie 1931 urmând să se judece înaintea Tribunalului de Notariat, contestația introdusă de Mihai Popovici, se ridică de către C. Tatușescu incidentul de inadmisibilitatea ei, motivat pe considerarea că contestatorul nu poate avea deschisă

această cale, ci numai aceia a apelului, incident care însă fiind respins, se fixează un nou termen de judecată.

La 30 Iunie 1932 fiind din nou pe rol sorocită judecarea contestației, Tribunalul după desbateri, amână pronunțarea la 14 Iulie 1932, când prin sentința cu No. 480, o respinge, motivând în ce privește viciul de comunicare al sentinței de validare, invocat de contestator, că întrucât prin ordonanța judecătorului de instrucție rămasă definitivă în urma respingere opoziției făcute de Mihai Popovici la Camera de punere sub acuzare, se stabilește că nu s'a comis nici un fals, comunicarea sentinței de validare are a fi considerată ca bine făcută; iar în ceea ce privește nulitatea celorlalte acte de procedură urmate anterior obținerii sentinței de validare, Tribunalul motivează că contestatorul pentru a obține repararea prejudiciului cauzat prin acele acte avea deschisă calea apelului iar nu a contestațiunei.

În contra acestei sentințe se face apel atât de către Mihai Popovici, cât și de către C. Tatușescu, care atacă în același timp și jurnalul Tribunalului de Notariat prin care i'a fost respins incidentul de inadmisibilitatea contestației.

Având în vedere că înaintea Curții, C. Tatușescu susține din nou că Tribunalul de Notariat nu putea judeca contestația, deoarece Mihai Popovici având deschisă împotriva sentinței de validare, calea apelului, — de care de altfel a și uzat — nu mai putea să ceară pe calea contestației anularea actelor de procedură urmate la prima instanță, vătămarea produsă prin neregularitatea lor, putând fi îndreptată în apel.

Având în vedere că apelantul Mihai Popovici susține însă că sentința de validare fiind investită cu formula executorie, calea apelului îi era închisă, astfel că singurul mijloc pe care l'putea avea pentru a ajunge la valorificarea drepturilor sale era contestația, pe care a îndreptat-o la Tribunalul de Notariat.

Considerând că în drept nulitatea actelor de procedură, nu poate fi invocată pe cale de contestație decât numai atunci când e vorba de acte procedurale făcute la ultima instanță, iar nu și atunci când ele au urmat la prima instanță, căci în acest caz partea vătămată are deschisă calea apelului și deci posibilitatea de a cere și obține nulitatea acelor acte înaintea celei de a doua instanțe.

Considerând că aceasta rezultă din cuprinsul dispozițiilor art. 735 al. II pr. civilă, care arată lămurit că actul de procedură făcut cu călcarea legii se va declara nul dacă vătămarea pricinuită părții nu poate fi îndreptată decât numai anulând actul, ori urmează implicit ca atunci când există apel, partea putând îndrepta vătămarea pe această cale, nu se mai găsește în cazul prevăzut de textul citat, pentru a obține sfărâmarea actului pe calea unei contestații în anulare.

Că deci dacă partea are deschisă în contra sentinței pusă în executare calea obișnuită a apelului, nu mai poate recurge la calea extraordinară a contestației.

Având în vedere că faptul părții de a nu fi utilizat sau a fi utilizat tardiv dreptul său de apel, nu schimbă soluția, deoarece legea i-a pus la dispoziție o cale ordinară de atac—apelul—iar dacă nu a exercitat-o, a exercitat-o tardiv, sau a renunțat s'o mai exercite, nu poate apoi să se îndrepte pe calea extraordinară a contestației, pe care, după cum s'a arătat mai sus, legea o deschide numai atunci când partea nu are dreptul de apel, iar nu și când l'a exercitat, l'a exercitat tardiv, sau a renunțat la acest drept.

Având în vedere că dealtfel, nici apelantul Mihai Popovici nu susține că e tardiv apelul pe care l'a făcut înaintea Curții de Apel Secția III-a în contra sentinței de validare—mai ales că tocmai prin contestația sa, invocând nulitatea comunicării acelei sentințe, evidențiază implicit că apelul său era în termen introdus—ci susține numai că sentința de validare fiind investită cu formula executorie, îi închidea calea apelului, astfel că singurul mijloc prin care putea să-și facă posibil exercițiul dreptului de apel era numai contestația.

Considerând că investirea cu formula executorie a unei sentințe nu închide calea apelului decât numai dacă a fost legal încuviințată, ori tocmai apelantul Mihai Popovici susținând că comunicarea sentinței de validare, investită în urmă cu formula executorie, este nulă ca neregulat făcută, avea deschis dreptul de apel—pe care l'a exercitat—și se găsea astfel în măsură să discute în apel neregularitatea comunicării sentinței de validare, dacă intimatul i'ar fi opus tardivitatea apelului, așa că obiecțiunea ridicată de apelantul Mihai Popovici, că sentința fiind investită cu formula executorie, nu mai putea face apel înainte de a sfârâma acea investire prin contestație, este nefondată.

Având în vedere că dacă apelantul Mihai Popovici când și'a retras apelul a declarat că înțelege ca drepturile sale să fie valorificate pe calea contestației introdusă la Tribunal, aceasta însă nu poate schimba situația juridică în sensul admisibilității contestației, deoarece partea nu poate să-și aleagă singură după preferință o cale de atac alta decât aceia pe care i'o dă legea, ori în speță apelantul pentru anularea actelor de procedură neregulat făcute la prima instanță și pentru a dovedi că nu datorează nimic, având dela lege calea apelului, nu mai poate să recurgă la calea extraordinară a contestației.

Având în vedere că chiar dacă ar fi fost admisibilă contestația în ceea ce privește anularea investirii cu formula executorie a sentinței de validare pe motiv de viciată comunicare, încă și în acest caz admiterea ei nu ar fi putut avea ca urmare o nouă judecată înaintea primei instanțe după cum pretinde apelantul.

Mihai Popovici, ci numai o nouă comunicare, al cărui singur efect era numai deschiderea termenului de apel, ori în speță, această nouă comunicare nu mai putea folosi la nimic apelantului, deoarece el a exercitat odată apelul și dacă a înțeles în urmă a renunța la această cale pentru a se folosi de aceea a contestației, un nou apel nu ar mai fi putut face.

Având în vedere că în ce privește motivul susținut de apelantul Mihai Popovici, că în tot cazul contestația este admisibilă în ce privește interpretarea dispozitivului sentinței de validare, în sensul că dânsul fiind obligat să plătească lui C. Tatușescu suma de 300.000 lei din sumele ce datorează Constanței Vornicu, această obligațiune nu poate fi susceptibilă de a fi executată, întrucât D-sa nu datorează nimic Constanței Vornicu.

Având în vedere că prin acest motiv nu se deduce o cerere privitoare la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârei ce se execută pentru a face admisibilă o contestație potrivit art 400 pr. civ. căci înțelesul și întinderea lui sunt lămurite, ci se tinde la o opunere contra executării lui, pe motiv că contestatorul nu datorează suma, ori această opunere iarăși nu poate face obiectul unei contestații—ci numai obiectul discuției în fond, care de altfel și fusese dedus de Mihai Popovici prin apelul său pe care în urmă și l'a retras.

Că deci pentru toate aceste considerațiuni, contestația introdusă de Mihai Popovici înaintea Trib. Ilfov Secția Notariat fiind inadmisibilă urmează să se admită apelul făcut de Constantin Tatușescu, iar apelul lui Mihai Popovici să fie respins.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată le fixează la suma de 2.000 (două mii) lei.

Pentru aceste motive redactate de Dl. Consilier S. Rădulescu admite apelul făcut de C. Tatușescu și respinge apelul făcut de Mihai Popovici.

Semnați: Ernest Ceaur Aslan, Camil Demetrescu, S. Rădulescu.

OPINIUNE

Subsemnații, suntem de părere să se respingă apelul făcut de Constantin Tatușescu și să se examineze în fond apelul făcut de M. Popovici pentru următoarele motive:

Sentința de validare No. 87/931 pronunțată de Trib. Ilfov Secția Notariat și investită cu formula executorie, fiind pusă în executare în contra terțului poprit M. Popovici, acesta a făcut contestație pe motiv că atât procedura de citarea sa cât și comunicarea sentinței n'a fost îndeplinită în conformitate cu legea și în consecință sentința ce se execută este isbită de nulitate ca fiind bazată pe o citațiune nulă, iar formula executorie este de asemenea nulă ca consecință a anulării sentinței.

O asemenea cerere făcută la instanța care a pronunțat sentința este admisibilă în principiu și nu poate fi respinsă pe motiv că nulitatea de procedură de

la prima instanță s'ar putea invoca numai pe calea apelului.

În adevăr, art. 735 pr. civ. dă drept părții vătămate de a cere nulitatea unui act de procedură neregulat fără să indice pe ce cale se poate exercita acest drept, de unde rezultă că contestația care are de obiect anularea actelor de procedură de la prima instanță, rămâne admisibilă conform art. 399 pr. civilă, care prevede că orice executarea silită se poate contesta de cei interesați sau vătămăți prin executare.

Dacă în urma apelului, nulitățile relative la procedura de citare comise la prima instanță sunt acoperite, iar neregulata comunicare a sentinței apelate se poate discuta cu ocazia apărării apelantului în contra incidentului de tardivitatea apelului, ce s'ar ridica de intimat, de aci nu se poate deduce că contestația făcută la prima instanță ar fi inadmisibilă.

Dimpotrivă, partea are un interes legitim să ceară anularea sentinței primei instanțe ca fiind dată pe baza unei citațiuni nule, pentru ca, obținând anularea sentinței, să poată să se folosească de beneficiul a două grade de jurisdicțiune, în care să se poată apăra în contra acțiunii ce i s'a intentat.

Această soluțiune nu poate fi schimbată dacă, după cum s'a întâmplat în speță, partea a făcut și un apel în contra sentinței investită cu formula executorie, dar pe care la retras cu declarația expresă făcută în prezența creditorului popritor că înțelege să se judece în contestația ce era pendinte la prima instanță.

O asemenea declarație de retragerea apelului nu poate fi interpretată în sensul că partea a voit să dea mulțumire pe sentința primei instanțe și că deci contestația ar fi inadmisibilă, nu numai pentru că contrariu rezultă categoric din declarația apelantului, dar și pentru motivul că principiile teoretice de drept trebuesc interpretate și aplicate unei situațiuni de fapt, în așa fel încât partea să nu fie judecată și condamnată fără să aibă posibilitatea să se apere.

Pentru aceste motive, contestația fiind admisibilă în principiu, apelul făcut de creditorul popritor C. Tatușescu, asupra acestui punct este nefondat și urmează să se examineze apelul făcut de M. Popovici în contra sentinței prin care i se respinge contestația ca nefondată.

Semnați: Gh. I. Ionescu, Ioan Zenovie.

JUDECATORIA OCOLULUI II URBAN BUCUREȘTI

Audiența de la 2 Noembrie 1952

Judecător: M. Gheorghiu, jude președinte

N. Drucker cu inginer I. Seif

ABUZ DE DREPT. — DACĂ POATE REZULTA DIN EXERCITAREA DREPTULUI DE URMĂRIRE ÎN REALIZAREA UNEI CREAȚIE.

Există abuz de drept ori de câte ori un drept este exercitat în alt mod și spre un alt rezultat de cât în vederea scopului pentru care a fost creat: ast-fel că cel care exer-

cită un drept contrariu finalității lui, cauzând prin acest exercițiu abuziv un prejudiciu este dator a-l repara.

Atunci însă când un creditor exercită dreptul de urmărire în realizarea creanței sale, pe căile anume create de lege în acest scop, nu poate fi considerat că a comis un abuz de drept pentru care să fie răspunzător de daune, dacă nu se constată din partea sa vre-o rea credință, răutate sau eroare gravă echivalentă dolului.

No. 5241. — Respinsă ca nefondată acțiunea intentată de către N. Drucker în proces cu Inginer I. Seif.

Judecata

Asupra acțiunii prin care reclamantul N. Drucker din București Aleia Suter No. 3 A. cheamă în judecată pe Inginer I. Seif cu domiciliul ales la D-l H. Rădeanu din București str. V. Conta No. 5 precum și pe D-l Avocat Marcus din Calea Rahovei No. 46, față de care și-a retras acțiunea prin concluziunile orale și a fi obligat la plata sumei de lei 40.000 plus procente și cheltueli.

Având în vedere, că în drept reclamantul își întemeiază acțiunea sa pe dispozițiunile art. 998 și urm. și pe dispozițiile procedurale referitoare la poprire.

Considerând că, în fapt reclamantul pretinde următoarele: Pârâtul I. Seif în baza unei cambii semnată de N. Drucker l'a acționat în judecată la Judecătoria Ocolului 3 Urban București, obținând și o poprire asigurătoare pe 1/3 parte din salariul lui Drucker în calitate de funcționar la Societatea Astra Vagoane și pe alte sume ce ar avea de primit de la sus zisa societate, până la concurența sumei indicată în cambie.

Că, în urmă după obținerea titlului executoriu I. Seif înființează o nouă poprire în mâinele aceleiași societăți și în aceleiași condițiuni de data aceasta însă prin judecătoria Ocolului 2 București.

Considerând că, ulterior constatându-se că această poprire ar fi viciată, înființează o a treia poprire fără ca în prealabil să fi desființat pe cele l'alte.

Având în vedere că, în cursul instanței de validare I. Seif prin avocatul său I. Marcus înființează și un sechestrul asigurător asupra averii mobile a debitorului N. Drucker.

Că, acesta fiind situația de fapt expusă de reclamant el pretinde a i se fi cauzat o serie de prejudicii pe care le evaluează la suma de 40.000 lei, într-un cât creditorul I. Seif în exercițiul dreptului său de a uza de căi de executare legale a comis un abuz care îi angajează responsabilitatea.

Având în vedere că, acestea sunt temeiurile de drept și de fapt pe care reclamantul N. Drucker își bazează acțiunea.

Considerând că, din actele de la dosar și desbaterile orale rezultă în fapt următoarele: la 11 Iunie 1931 I. Seif cere și Judecătoria Ocolului 3 înșuvi-

țează o poprire asigurătoare în baza cambiei ce forma obiectul litigiului, în mâinele Soc. Astra Vagoane pe 1/3 salariu și ori ce alte sume de bani ar fi avut de primit debitorul său N. Drucker, reclamantul de azi.

La 13 Aprilie 1932 creditorul observând că Judecătoria Ocolului 3 nu era competentă a ordona poprirea, fapt ce s'a constatat și prin închierea acelei Judecătoria din 31 Mai 1932 când reclamantul și-a retras cererea de validare, — obține o nouă poprire de la Judecătoria Ocolului II București în aceleiași condițiuni ca și prima poprire declarându-se poprite și sumele ce eventual s'ar fi reținut prin procesul verbal de poprire din 11 Iunie 1931.

La 18 Mai 1932 după ce în instanța de validare se observă că procesul verbal de poprire din 13 Aprilie conține o eroare de dată a Portărelului care a efectuat poprirea se cere o a treia poprire în mâinile aceleiași societăți și până la concurența aceleiași sume de bani.

Considerând că, între timp aceasta de a treia poprire este validată de Judecătoria 2 Urbană București, iar terța poprită Societatea Astra Vagoane apelează cartea de judecată în validare, apel ce se repartizează la Secția 3-a Trib. Ilfov Dos. 4665/932.

Că, în urma acestui apel la 17 Iunie 1932 I. Seif cere și Judecătoria Ocolului 3 ordonă un sechestrul asigurător pe averea mobilă a debitorului.

Considerând că, acestea fiind faptele urmează a examina dacă responsabilitatea pârâtului I. Seif poate fi angajată în exercitarea căilor legale în modul arătat mai sus.

Având în vedere că, reclamantul N. Drucker solicită proba testimonială spre a stabili quantumul daunelor ce a suferit prin exercitarea abuzivă de către I. Seif a căilor legale în executarea creanței sale.

Considerând că, admiterea acestei dovezi este subordonată în primul rând, constatărei elementelor componente ale abuzului de drept, cu alte cuvinte dacă din punct de vedere subiectiv pârâtul Seif și a exercitat dreptul său în așa fel în cât să producă rezultate în disproporție cu scopul final al dreptului cât și cu interesul său.

Având în vedere că, în trecut exercițiul unui drept era considerat ca intangibil și excludea ori ce responsabilitate „Neminem laedit qui suo jure utitur“ totuși atât în doctrină cât și în jurisprudență și-a făcut loc o nouă concepțiune și anume „Dreptul încetează unde începe abuzul“.

Intr'adevăr există abuz de drept ori de câte ori un drept este exercitat într'alt mod și spre un alt rezultat de cât în vederea scopului economic sau social pentru care a fost creat.

În consecință acel ce și exercită un drept contrariu finalității lui și care prin acest exercițiu abuziv cauzează un prejudiciu, este dator a-l repara.

Având în vedere că, aceste norme au fost admise cu oare care excepțiuni atât de doctrină cât și de jurisprudență.

Considerând că, în speță pârâtul I. Seif, reclamant într-o acțiune cambială a obținut o poprire asigurătoare la a cărei validare a renunțat la 31 Mai 1932 după cum rezultă din închierea judecătoreii Ocolului 3 Urban București.

Că, dacă a înființat o a doua poprire a fost în vedere că prima poprire i-a fost acordată de o instanță necompetente.

Considerând că, odată făcută această constatare pe cale judecătorească, debitorul N. Drucker putea desființa prima poprire care nu mai avea rațiunea de a mai subsista.

Având în vedere împrejurarea că, al doilea proces verbal de poprire conținea o eroare de dată neimputabilă creditorului urmăritor I. Seif și care putea da loc fie la o invalidare a poprirei, fie la o amânare pentru a se rectifica eroarea.

Că, tocmai spre a evita un risc creditorul înființează o a 3-a poprire care în realitate nu-i poprea mai mult de cât 1/3 din salariul debitorului Drucker în mâinele aceluiași societăți și până la concurența aceluiași sume de bani.

Considerând că, deși s'a înființat trei popri, totuși s'a cerut de către creditorul I. Seif și s'a obținut o singură hotărâre de validare.

Că, însă cartea de judecată în validare fiind apelată, cu drept cuvânt creditorul care nu-și mai vedea acoperirea creanței sale asigurătoare a luat încă o măsură asigurătoare și anume un sechestrul asupra mobilierului debitorului, pentru cazul în care apelul terțului poprit s'ar fi admis.

Că, în această situație debitorul Drucker, reclamantul de azi, se găsea cu o hofărăre de validare de poprire și cu un sechestrul asigurător.

Considerând că, de nicăieri nu rezultă, că creditorul Seif și-a exercitat dreptul de a recurge la aceste căi legale de urmărire, fără nici un fofos și numai în scopul de a păgubi pe debitorul său împotriva căruia exercita acest drept.

Că deasemeni nu se poate imputa lui Seif de a fi exercitat dreptul de a popri salariul debitorului său, ori de a-i sechestra mobilele fără atențiunea și prevederea necesară de a nu-i aduce vre-un prejudiciu inutil.

Că mai mult chiar, în scopul și de a-și asigura realizarea creanței sale, a fost nevoit a înființa și un sechestrul asupra mobilelor debitorului său, care prin apelul terțului poprit lasă să se întrevadă că nu înțelege să-și achite obligațiunea și astfel chiar titlul de validare să devie inoperant.

Având în vedere că, din toate cele de mai sus rezultă că pârâtul și-a exercitat dreptul său numai spre realizarea creanței sale — destinațiune pentru care au fost create aceste căi de executare, adică protecția efectivă a intereselor sale, fără vre-o rea credință, răutate sau eroare gravă, echivalentă do-lului.

Având în vedere că, în aceste condițiuni proba cu

martori cerută de reclamant devine, inutilă în cauză și urmează a fi respinsă, întru cât chiar dacă am considera ca dovedite oarecare prejudicii suferite de reclamant și încă responsabilitatea pârâtului I. Seif n'ar putea fi angajată, câtă vreme nu se constată în sarcina sa un exercițiu abuziv al căilor legale de executare.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnat: M. Ghirgiu.

JURISPRUDENȚA STRAINA

MANDAT. — Culpa mandatarului. Vânzarea mărfurilor de expedit. Mandat dat de vânzător de a asigura contra tuturor rizicurilor. Polița cu rizicuri limitate. Refuzul de plată a asigurătorului. Responsabilitatea mandatarului.

Atunci când vânzătorul a acceptat mandatul de a asigura contra tuturor rizicurilor fără excepție, mărfurile de el vândute și expediate cumpărătorului și când dânsul a perceput primele stipulate fără nici o rezervă, este cu drept cuvânt declarat responsabil de lipsuri dacă a lăsat să fie necunoscute cumpărătorului pe care l'a asigurat în expedițiuni, contra oarecărui rizicuri specificate numai și dacă, întemeindu-se pe motivul că lipsurile proveneau din avarii neaco-perite prin poliță, asiguratul și-a declinat orice răspundere.

(CASS. CH. REQ. 12 Mai 1930. *Gazette du Palais* 25 juin 1930. *Réueil des Sommaires de la Jur. Française* 1939 Noembrie No. 11 pag. 905).

NOTA. — Potrivit primului al. al art. 1540 cod. civ. (art. 1992 cod. fr.) Mandatarul este răspunzător și de culpa (des fautes-zice textul fr.) comisă în executarea mandatului său. S'a decis în acelaș senz că bancherul care însărcinat fiind ca mandatar salariat de unul din clienții săi a cărui domiciliu este îndepărtat spre a vărsa în mâinile unui notar o oarecare sumă de bani în scopul de a degreva imobilele sale operează această vărsare fără a se preocupa de faptul că acest notar a încetat din funcțiune de mai multe luni și se găsește în deconfitură, comite o culpă contractuală care atrage răspunderea sa (Cass. Ch. Reg. 24 févr. 1909 *Sirey* 1909, 1, 156); Puțin importă dacă culpa este *in committendo* sau *in omittendo* (Guil-louard, *Du Contrat de Mandat*; *Baudry et Wahl*, *Mandat* 595; *Alexandresco IX* pag. 585). Iată cum se exprimă și *Pothier* relativ la culpa *in omittendo*. „Si celui que j'avais chargé de la gestion de toutes mes affaires, et à qui j'avais pour cet effet remis mes titres, m'a fait perdre mes créances, en manquant de faire passer des reconnaissances à mes débiteurs, ou de s'opposer à un décret des biens qui étaient hypothéqués, il n'est pas douteux qu'il en est responsable” (*Pothier*, *Du Contrat de Mandat* No. 47).

D. COTRUTZ

RECENZIE

UZUCAPIO LUCRATIVA PRO HEREDE

de Alexandru Minculescu

Lucrările de drept roman sunt foarte rare la noi și atunci când ele cuprind multiple merite faptul devine și mai deosebit.

Studiul D-lui Alexandru Minculescu, întrunește aceste două condițiuni imbinat.

Lucrarea tratează despre o Instituțiune a dreptului roman cuprinsă în puține texte datorite în special ilustrului jurisconsult provincial Gaius.

Această Instituțiune prezintă caracterul particular căci permite chiar primului venit să-și însușească bunurile unei moșteniri și să devină proprietarul lor deplin numai prin trecerea unui an, indiferent dacă este vorba de bunuri mobile sau imobile.

O atare Instituțiune de sigur că apare curioasă și în afară de cadrul obicinuit al Instituțiilor juridice.

Acest lucru este atât de adevărat că el a determinat pe unul din cei mai de seamă romaniști ai secolului trecut să facă aprecieri glumețe asupra Instituției.

Totuși fenomenul acesta a unei prescripțiuni atât de rapide și cu atât de puține garanții față de adevăratul moștenitor se justifică sau mai de grabă autorii îi găsesc o justificare.

Astfel Gaius¹⁾ prezintă această uzucapiune și faptul licit care-i servește ca punct de plecare, ca și cum ar fi fost inventate pentru a forța pe moștenitorii de a primi cu un moment mai de vreme moștenirea, căci altfel ar fi în mare pericol prin jocul acestei uzucapiuni rapide.

Alți însă au socotit că această uzucapiune este consacrarea principiului, că primul venit poate să-și apropie bunurile fără stăpân și că jurisconsultii s'au grăbit să aplice aceasta la uzucapiune pro herede, pentru a face pe posesor să plătească sarcinile hereditare.

Și într'un caz și într'altul instituțiunea apare ca fiind inspirată din motive fiscale, fie că moștenitorul este forțat de a culege moștenirea, fie ca terțul auzitor urmează să sufere sarcinile hereditare.

Uzucapiunea pro herede nu trăește numai în perioada dreptului clasic, ea dăinuiește și în perioada bizantină.²⁾

Lucrarea D-lui Minculescu, cum de la început anunțăm, se prezintă ca întrunind calități extrem de meritorii. Într'adevăr D-sa continuă într'o lungă expunere să deslușească rostul instituțiunii. Origina o vede D-sa în vechile instituții ale dreptului roman, iar perioada clasică nu face decât să continue o vechi tradițiune.

Dar totuși înainte de descoperirea manuscrisului lui Gaius, textele care privesc această materie erau puțin numeroase.

Uzucapiunea lucrativă pro herede, rămâne și în dreptul bizantin dar cu caractere deosebite.

Citind lucrarea D-lui Minculescu, suntem impresionați de cunoștința totală și minuțioasă a textelor privitoare la această materie, de înțelegerea istorică a fenomenelor succesive, care se perind în această interesantă și originală instituțiune.

Dar nu numai atât, D-l Al. Minculescu, supune

toată această materie unui examen minutios, dozat de un spirit critic puțin obicinuit.

Pentru cei care apreciază dreptul roman ca o disciplină de prim ordin și azi, în formarea spiritului juridic, nu poate decât să privească cu o vie mulțumire manifestațiuni de asemenea natură.

George Popescu

Președinte Secția II-a Comercială

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

Legea Contribuțiilor Directe, adnotată de *Lascăr Davidoglu* magistrat. Cuprinzând: 1) Legea din 1923 cu Instrucțiunile Ministerului de Finanțe, Adausele Comisiunii Centrale Fiscale, toate legile modificatoare aduse acestei legi până în Luna Mai 1932, cum și jurisprudențele instanțelor judecătorești, în legătură cu aplicarea legii. 2) Legea pentru represiunea evaziunii fiscale. Lucrarea este precedată de o prefață a D-lui *Zamfir Brătescu* subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe. „Tiparul Românesc”, S. A. Str. Const. Mille 16. Prețul 300 lei.

* * *

Virgil L. Voniamin, Doctor în Drept din Paris, Licențiat în litere și Filosofie. *Drept Fonciar comparat*. Cuprinzând: Publicitatea Imobiliară, — Regimul Fonciar și Drepturile Reale, — Regimul Ipotecar, — De Lege Ferendă. Tip. „Munca Grafică” Str. Câmpineanu No. 40. Prețul 250 lei.

* * *

Dr. Carol Nesselrode

Jude Consilier la Trib. Bihor:

Codul Apărării Onoarei

(salvarea copiilor abandonati)

Tip. „Franclin” Oradea Str. Nicolae Iorga No. 1

Problema Instituției Tutelare din Transilvania

Tip. „Franclin” Oradea Str. Nicolae Iorga No. 1

In jurul modificării art. 293

legea Tutelară

Tip. „Scrisul Românesc” Pasajul Vulturul-Negru Oradea

1) Gaius 2,55.

2) Codex VII, XXIX de uzucapiune pro herede.

Acest număr încheie colecția pe anul 1932. Numărul viitor apare în Ianuarie 1933.